وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی

ژمارە: ١٢٦٧٥ لە ٢٠٢٥/٧/٣

پاڵپشت بە حوکمەکانی ماددەی (٥٠)، هەروەها بڕگەی (دووەم) لە ماددەی (٣٥) لە یاسای وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی ژمارە (١٠)ی ساڵی ٢٠٠٨ی هەمواركراو، بڕیاردرا بە دەرکردنی ئەم ڕێنماییەی خوارەوە:

ڕێنمایی ژمارە (٢)ی ساڵی ٢٠٢٥

ڕێنمایی پێشکەشکردن و وەرگرتن بۆ خوێندن و ڕاهێنانی بۆڕدی پزیشکی بۆ پسپۆڕی گشتی و پسپۆڕی وورد لە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی بۆ ساڵی خوێندنی (٢٠٢٥-٢٠٢٦)

ماددەی (١): مەرجە گشتیەکان:

١- نووسراوی لارینەبوون و پوختەی ڕاژە لە شوێنی کارکردنی ئێستای پێشکەشکار بەپێی ڕێنمایە کارپێکراوەکانی وەزارەتی تەندروستی هەرێمی کوردستان.

٢- مەرجی توانستی زمانی ئینگلیزی: بەم شێوەیەی خوارەوە دەبێت:

أ- بڕوانامەی نێودەوڵەتی توانستی زمانی ئینگلیزی تەنها بۆ پێشکەشکارانی پسپۆڕی گشتی بریتی دەبێت لە (IELTS-Academic: 6, TOEFL-PBT: 497, TOEFL-iBT: 73, Pearson PTE-Academic: 67) یاخود تەواوکردنی ئاستی (Advanced) لە سەنتەرەکانی زمان لە زانکۆ حکومیەکانی کوردستان بە سەرکەوتوویی و دوا مۆڵەت بۆ پێشکەشکردنی بڕوانامەی توانستی زمانی ئینگلیزی بۆ سەرجەم ڕاهێنراوانی بۆڕد پێش تاقیکردنەوەی بەشی دووەم (کۆتایی) تیۆری دەبێت. بەپێچەوانە بە سەرنەکەوتوو هەژمار دەکرێت و سرینەوەی ناوی بۆ دەکرێت.

ب- هەڵگرانی بڕوانامەی بۆڕدی پزیشکی کە پێشکەشی پسپۆڕی وورد (Track II) و فیلۆشیپ (Fellowship) دەکەن، لە مەرجی توانستی زمانی ئینگلیزی دەبەخشرێن.

ج-سەبارەت بە ئەنجامدانی بڕوانامەی تاقیکردنەوەی نێودەوڵەتی توانستی زمانی ئینگلیزی کە لە سەرەوە ئاماژەی پێدراوە وەکو (IELTS-Academic, TOEFL-PBT, TOEFL-iBT, Pearson PTE-Academic) تەنها لە سێنتەرەکانی پارێزگا و ئیدارە سەربەخۆکانی هەرێمی کوردستان کاری پێدەکرێت، لەگەڵ وڵاتانی (ئەمریکا و بەریتانیا و کەنەدا و نیوزلەندا و ئوسترالیا)، بە پێچەوانەوە کاری پێناکرێت و پشتگوێ دەخرێت.

د- پێویستە لەسەر ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی بە زووترین کات ڕاست و دروستی (صحة صدور) بۆ بڕوانامەی نێودەوڵەتی توانستی زمانی ئینگلیزی (IELTS, TOEFL-PBT, TOEFL-iBT, Pearson PTE-)ی وەرگیراوان بکات.

ه- بڕوانامەی تاقیکردنەوە نێودەوڵەتیەکانی زمانی ئینگلیزی وەکو (TOEFL, IELTS-Academic, Pearson PTE-Academic) بۆ ماوەی (٣)سێ ساڵ (لەسەر بنەمای ڕێکەوتی تاقیکردنەوە) کاری پێدەکرێت بە مەرجێك ئەو بڕوانامانەی کە ماوەی (٢)دوو ساڵیان بەسەردا تێپەڕیووە، پێویستە پێشووتر ڕاست و دروستی بۆ بڕوانامەکانیان کرابێت.

٣- بۆ خوێندن بە شێوازی خۆرایی تەمەنی پێشکەشکار نابێت لە (٥٠) ساڵ زیاتر بێت، بە پێچەوانەوە دەتوانێت بە سیستەمی پاراڵێل پێشکەشی خوێندن و ڕاهێنان بکات.

٤- مەرجە پێشکەشکار خاوەنی ڕەگەزنامەی عێراقی بێت، بە پێچەوانەوە دەتوانێت بە شێوازی پاراڵێل داواکاری پێشکەش بکات.

ماددەی (٢): مەرجە تایبەتیەکان:

١- ئەگەر پێشکەشکار هەڵگری بڕوانامەی بەکالۆریۆس بێت و ئارەزووی پێشکەشکردنی هەبێت بۆ یەکێک لەم دوو پسپۆڕییانە (Clinical Hematology, Rheumatology) ، ئەوا ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٥) پێنج ساڵ دەبێت، هەروەها دەبێت ساڵێک وەکو نیشتەجێی دێرین خزمەتی هەبێت لەو بەشەی کەپێشکەشی دەکات.

٢- ئەگەر پێشکەشکار هەڵگری بڕوانامەی بۆردی پزیشکی بێت و ئارەزووی پێشکەشکردنی خوێندنی پسپۆری وورد (Track II)ی هەبێت بۆ یەکێک لەم پسپۆڕییانە:

(Gastroenterology, Nephrology, Pulmonary Medicine, Cardiology, Endocrinology and Diabetes, Pediatric Cardiology, Digestive and Hepatic Surgery, Rhinology-Endoscopic Skull Base Surgery, Intensive Care Medicine)،

ئەوا ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٣) سێ ساڵ دەبێت.

٣- پسپۆڕیەکانی (Anesthesia, Psychiatry, Intensive Care Medicine, Emergency Medicine) پێویستیان بە پلەبەندی هەیە وەکو مەرج جگە لە حاڵەتی پێدانی ڕەزامەندی لە لایەن وەزارەتی تەندروستی بەپێی یاسا بەرکارە پەیوەندیدارەکان.

٤- مەرجی خوێندن و ڕاهێنان لە پسپۆڕیەتی Intensive Care Medicine: هەمان مەرجە گشتیەکانی لەسەر پەیڕەو دەکرێت لەم پسپۆڕیەتیە و پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە بۆ (Track I) لە دوای پێدانی ڕەزامەندی لە لایەن وەزارەتی تەندروستی بەپێی یاسا بەرکارە پەیوەندیدارەکان.

٥- مەرجی خوێندن و ڕاهێنان بۆ پسپۆڕیەتیەکانی:(Health Administration, Infectious Disease Control) بریتی دەبێت لە:

أ- مەرجە پێشکەشکار ماوەی پلەبەندی هەبێت.

ب- تەنها دەرچووانی کۆلێژی پزیشکی گشتی دەتوانن پێشکەشی پسپۆڕی(Infectious Disease Control) بکەن.

ج- دەرچووانی کۆلێژەکانی پزیشکی گشتی و پزیشکی ددان و دەرمانسازی دەتوانن پێشکەشی پسپۆڕی (Health Administration) بکەن.

د- تەنها دەرچووانی کۆلێژی پزیشکی ددان دەتوانن پێشکەشی خوێندن و ڕاهێنان لە پسپۆڕیەتی (Dental Public Health) بکەن و مەرجە پێشکەشکار ساڵێک خزمەتی وەکو پلەبەند هەبێت.

٦- مەرجە دوو ساڵ خزمەتی نیشتەجێی دێرینی هەبێت بۆ هەردوو بەشی (Dermatology, Plastic Surgery)

تێبینی/ ئەو پێشکەشکارانەی کە میلاکی وەزارەتی تەندروستین و پێشکەشی هەردوو پسپۆڕی (پێست) و (نەشتەرگەری جوانکاری و ڕێکاری) دەکەن ئەوا دوای تەواوکردنی یەک ساڵ خزمەتی نیشتەجێی دێرین دەتوانێت پێشکەشی خوێندن و ڕاهێنان بکات بە مەرجێک بەڵێنامە واژوو بکات لە بەڕێوەبەرایەتی

کاروباری یاسایی کە وەک میلاک بۆ ماوەی (٥) پێنج ساڵ لەم شارانە خزمەت بکات (هەڵەبجە و گەرمیان و راپەڕین و کۆیە و سۆران و زاخۆ) و ببێتە میلاکی ئەم شوێنانە.

٧- تایبەت بە پسپۆڕییەکانی پزیشکی ددان، پێشکەشکار پێویستە بە لایەنی کەم (٣) سێ ساڵ خزمەتی کردەیی هەبێت.

٨- پێشکەشکارانی دانەمەزراو لە پسپۆرییەکانی (پزیشکی گشتی، پزیشکی ددان، دەرمانسازی) هەمان مەرج و رێنمایی پزیشکانی دامەزراو لەسەریان جێبەجێ دەکرێت کە پێویستە (١) یەک ساڵ پزیشکی خولاوی و (٢) دوو ساڵ پلەبەندی وەکو خۆبەخش تەواو کردبێت بە پێی ئەو شوێنەی خزمەتی لێی کردووە، کە دەتوانێت تەنها بۆ ئەو پسپۆڕییانە پێشکەش بکات کە پێویستی بە ماوەی نیشتەجێی دێرین نیە پاشان مافی پێشکەشکردنیان دەبێت بۆ خوێندن و ڕاهێنان لە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی بۆ ساڵی خوێندنی (٢٠٢٥-٢٠٢٦)، خوێندن و ڕاهێنانیان بە شێوەی سیستەمی پاراڵێل دەبێت، بۆ ئەم مەبەستە پێویستە پێشکەشکار نووسراوی پشتگیری لە (دیوانی وەزارەتی تەندروستی/بەڕێوەبەرایەتی گشتی پلاندانان) بهێنێت و پێشکەش بە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی بکات لە کاتی پرۆسەی پێشکەشکردن.

مەرجە تایبەتەکانی پێشکەشکردن بۆ خوێندن و ڕاهێنان		
پسپۆڕیەکان	مەرجی خوێندن بۆ پسپۆڕی گشتی (Track I)	مەرجی خوێندن بۆ پسپۆڕی وورد (Track II) و فیلۆشیپ (Fellowship)
Internal Medicine	(١) یەک ساڵ خزمەتی نیشتەجێی دێرینی هەناو	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Pediatrics	(١) یەک ساڵ خزمەتی نیشتەجێی دێرینی نەخۆشیەکانی منداڵان	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Family Medicine	پێویستی بە خزمەتی نیشتەجێی دێرین نیە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Psychiatry	پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Gastroenterology	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بۆردی هەناوی، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٣) ساڵ دەبێت
Emergency Medicine	پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە وەکو مەرج جگە لە حاڵەتی پێدانی رەزامەندی لە لایەن وەزارەتی تەندروستی	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Neurology	(١) یەک ساڵ پزیشکی نیشتەجێی مێشک و کۆمەڵەی دەمار	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Medical Oncology	(١) یەک ساڵ پزیشکی نیشتەجێی دێرینی نەخۆشیەکانی شێرپەنجە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Clinical Hematology	(١) یەک ساڵ خزمەتی نیشتەجێی دێرینی لە نەخۆشیەکانی خوێن	هەڵگری بۆردی هەناوی و Hematopathology
Dermatology	(٢) دوو ساڵ نیشتەجێی دێرینی پێست یاخود (١) یەک ساڵ نیشتەجێی دێرینی پێست بە مەرجێک بەڵێننامەی خزمەتی دەرەوەی شار بۆ ماوەی (٥) ساڵ واژوو بکات	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Nephrology	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بۆردی هەناوی، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٣) ساڵ دەبێت
Rheumatology	(١) یەک ساڵ نیشتەجێی دێرینی لە رۆماتیزم و چارەسەری سروشتی	بۆ ساڵی خوێندنی ٢٠٢٤-٢٠٢٥ (Track II) نیە
Pulmonary Medicine	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بۆردی هەناوی، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٣) ساڵ دەبێت
Cardiology	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بۆردی هەناوی، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٣) ساڵ دەبێت

مەرجە تایبەتەکانی پێشکەشکردن بۆ خوێندن و ڕاهێنان		
پسپۆڕیەکان	مەرجی خوێندن بۆ پسپۆڕی گشتی (Track I)	مەرجی خوێندن بۆ پسپۆڕی وورد (Track II) و فیلۆشیپ (Fellowship)
Endocrinology & Diabetes	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بۆردی هەناوی، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٣) سێ ساڵ دەبێت
Clinical Pharmacy	(١) یەک ساڵ خزمەتی دەرمانسازی نیشتەجێی خولاو (٢) ساڵ خزمەتی دەرمانسازی پلەبەند یاخود کۆی گشتی (٣) ساڵ خزمەتی هەبێت	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Pediatric Cardiology	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بۆردی نەخۆشییەکانی منداڵان، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٣) ساڵ دەبێت
Geriatric Medicine	پزیشکی شارەزای گشتی دوای تەواوکردنی ماوەی پلەبەندی ماوەی ڕاهێنان: (٤) چوار ساڵ	• هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی له (Internal Medicine) یاخود (Family Medicine) و (Emergency Medicine) یاخود (Community Medicine) ماوەی ڕاهێنان: (٢) دوو ساڵ فیلۆشیپ
Pediatric Haemato-Oncology	(١) یەک ساڵ نیشتەجێی دێرینی لە (Pediatric Haemato-Oncology)	هەڵگری بۆردی نەخۆشییەکانی منداڵان، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٣) سێ ساڵ دەبێت
Neonatology	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بۆردی نەخۆشییەکانی منداڵان، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٣) سێ ساڵ دەبێت
Infectious Disease	پزیشکی شارەزای گشتی دوای تەواوکردنی ماوەی پلەبەندی ماوەی ڕاهێنان: (٤) چوار ساڵ	هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی لە (Internal Medicine) و (Family Medicine) ماوەی ڕاهێنان: (٢) دوو ساڵ فیلۆشیپ
Pediatric GIT	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بۆردی نەخۆشییەکانی منداڵان، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٢) دوو ساڵ دەبێت
Vascular and Endovascular Interventional Therapy	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگرانی بڕوانامەی بۆرد لە (General Surgery) یاخود (Cardiothoracic and Vascular Surgery) ماوەی ڕاهێنان: (٢) دوو ساڵ فیلۆشیپ
Neurovascular Intervention	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بڕوانامەی بۆرد لە (Neurology یاخود Neurosurgery) ماوەی ڕاهێنان: (٢) دوو ساڵ فیلۆشیپ
Interventional Radiology	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بڕوانامەی بۆرد لە (Radiology) ماوەی ڕاهێنان: (٢) دوو ساڵ فیلۆشیپ
Allergy and Immunology	پزیشکی شارەزای گشتی دوای تەواوکردنی ماوەی پلەبەندی ماوەی ڕاهێنان: (٤) چوار ساڵ	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
General Surgery	(١) یەک ساڵ پزیشکی نیشتەجێی دێرینی نەشتەرگەری گشتی	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Obstetrics & Gynecology	(١) یەک ساڵ پزیشکی نیشتەجێی دێرینی نەخۆشیەکانی ئافرەتان و لەدایکبوون	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Neurosurgery	(١) یەک ساڵ پزیشکی نیشتەجێی دێرینی نەشتەرگەری مێشک و کۆمەڵەی دەمارەکان و بڕبڕەی پشت	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Orthopedics	(١) یەک ساڵ پزیشکی نیشتەجێی دێرینی ئێسک و شکان	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
ENT	(١) یەک ساڵ پزیشکی نیشتەجێی دێرینی نەشتەرگەری قورگ و لوت و گوێ	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە

مەرجە تایبەتەکانی پێشکەشکردن بۆ خوێندن و ڕاهێنان		
پسپۆڕیەکان	مەرجی خوێندن بۆ پسپۆڕی گشتی (Track I)	مەرجی خوێندن بۆ پسپۆڕی وورد (Track II) و فیلۆشیپ (Fellowship)
Urology	(١) یەک ساڵ پزیشکی نیشتەجێی دێرینی نەشتەرگەری میزەڕۆ	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Cardiothoracic & Vascular Surgery	(١) یەک ساڵ پزیشکی نیشتەجێی دێرینی نەشتەرگەری سنگ و بۆڕیەکانی خوێن	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Plastic Surgery	(٢) دوو ساڵ نیشتەجێی دێرینی نەشتەرگەری جوانکاری و ڕێکاری یاخود (١) یەک ساڵ نیشتەجێی دێرینی نەشتەرگەری جوانکاری و ڕێکاری بە مەرجێک بەڵێننامەی خزمەتی دەرەوەی شار بۆ ماوەی (٥) ساڵ واژوو بکات	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Digestive & Hepatic Surgery	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بۆردی نەشتەرگەری گشتی، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٣) ساڵ دەبێت
Ophthalmology	(١) یەک ساڵ نیشتەجێی دێرینی نەشتەرگەری چاو	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Pediatric Surgery	(١) یەک ساڵ نیشتەجێی دێرینی نەشتەرگەری منداڵان	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Rhinology - Endoscopic Skull Base Surgery)	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بۆردی قورگ و لوت و گوێ ENT، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٣) ساڵ دەبێت
Maternal-Fetal Medicine	- هەڵگرانی بڕوانامەی (ماستەر، دبلۆمی دوو ساڵە) لە (Obstetrics & Gynecology) ماوەی ڕاهێنان: (٤) چوار ساڵ - هەڵگرانی بڕوانامەی دبلۆمی (١) یەک ساڵە لە (Obstetrics & Gynecology) ماوەی ڕاهێنان: (٥) پێنج ساڵ	هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی لە (Obstetrics & Gynecology) ماوەی ڕاهێنان: (٣) سێ ساڵ فیلۆشیپ
Gynecological Oncology	-هەڵگرانی بڕوانامەی (ماستەر، دبلۆمی دوو ساڵە) لە (Obstetrics & Gynecology) ماوەی ڕاهێنان: (٤) چوار ساڵ - هەڵگرانی بڕوانامەی دبلۆمی (١) یەک ساڵە لە (Obstetrics & Gynecology) ماوەی ڕاهێنان: (٥) پێنج ساڵ	- هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی لە (Obstetrics & Gynecology) - ماوەی ڕاهێنان: (٣) سێ ساڵ فیلۆشیپ
Urogynecology	-هەڵگرانی بڕوانامەی (ماستەر، دبلۆمی دوو ساڵە) لە (Obstetrics & Gynecology) ماوەی ڕاهێنان: (٤) چوار ساڵ - هەڵگرانی بڕوانامەی دبلۆمی (١) یەک ساڵە لە (Obstetrics & Gynecology) ماوەی ڕاهێنان: (٥) پێنج ساڵ	-هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی لە (Obstetrics & Gynecology) ماوەی ڕاهێنان: (٢) دوو ساڵ فیلۆشیپ
Reproductive Endocrinology and Infertility	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بۆردی (Obstetrics & Gynecology)، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٢) دوو ساڵ دەبێت
Head & Neck Surgery	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری یەکێک لە بۆردەکانی (ENT یان General Surgery)، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٢) دوو ساڵ دەبێت
Otology	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری بۆردی (ENT)، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٢) دوو ساڵ دەبێت
Intra-Abdominal Solid Organ Transplant	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری یەکێک لە بۆردەکانی: (Urology یان General Surgery یان GIT Surgery) ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٢) دوو ساڵ دەبێت
Trauma Surgery	هەڵگرانی بڕوانامەی (ماستەر، دبلۆمی دوو ساڵە) لە (General Surgery) ماوەی ڕاهێنان: (٤) چوار ساڵ	هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی لە (General Surgery) ماوەی ڕاهێنان: (٣) سێ ساڵ تراک دوو

مەرجە تایبەتەکانی پێشکەشکردن بۆ خوێندن و ڕاهێنان		
پسپۆڕیەکان	مەرجی خوێندن بۆ پسپۆڕی گشتی (Track I)	مەرجی خوێندن بۆ پسپۆڕی وورد (Track II) و فیلۆشیپ (Fellowship)
Facial Plastic & Reconstructive Surgery	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگری یەکێک لە بۆردەکانی: (Plastic Surgery یان ENT)، ماوەی خوێندن و ڕاهێنان (٣) ساڵ دەبێت
Bariatric Surgery	هەڵگرانی بڕوانامەی (ماستەر، دبلۆمی دوو ساڵە) لە (General Surgery) یاخود (GIT Surgery) ماوەی ڕاهێنان: (٤) چوار ساڵ	هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی لە (General Surgery) و (GIT Surgery) ماوەی ڕاهێنان: (٢) دوو ساڵ فیلۆشیپ
Breast Surgery	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە	هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی لە (General Surgery) ماوەی ڕاهێنان: (٢) دوو ساڵ فیلۆشیپ
Pediatric Orthopedic	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە	هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی لە (Orthopedics) ماوەی ڕاهێنان: (٢) دوو ساڵ فیلۆشیپ
Forensic Medicine	پزیشکی شارەزای گشتی دوای تەواوکردنی ماوەی پلەبەندی ماوەی ڕاهێنان: (٤) چوار ساڵ	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Hand Surgery	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە	هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی لە (Orthopedics) ماوەی ڕاهێنان: (٣) ساڵ فیلۆشیپ
Anesthesia	پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە وەکو مەرج جگە لە حاڵەتی پێدانی ڕەزامەندی لە لایەن وەزارەتی تەندروستی	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Intensive Care Medicine	پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە وەکو مەرج جگە لە حاڵەتی پێدانی ڕەزامەندی لە لایەن وەزارەتی تەندروستی	هەڵگرانی بڕوانامەی بۆرد لە (General Surgery, Cardiothoracic Surgery, Neurology, Anesthesia, Internal Medicine, Pediatrics, Emergency Medicine, Cardiology, Respiratory Medicine, Nephrology) ماوەی خوێندن و ڕاهێنان یان (٣) ساڵ دەبێت
Oral & Maxillofacial Surgery	(١) یەک ساڵ پزیشکی نیشتەجێی دێرینی نەشتەرگەری دەم و ڕوو و شەویلاگ	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Oral & Maxillofacial Medicine	پێویستی بە خزمەتی نیشتەجێی دێرین نیە، تەنها پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Restorative Dentistry	پێویستی بە خزمەتی نیشتەجێی دێرین نیە، تەنها پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Orthodontics	پێویستی بە خزمەتی نیشتەجێی دێرین نیە، تەنها پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Special Care Dentistry	پێویستی بە خزمەتی نیشتەجێی دێرین نیە، تەنها پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Hematology	(١) یەک ساڵ پزیشکی نیشتەجێی دێرینی لە Hematology	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Histopathology	(١) یەک ساڵ پزیشکی نیشتەجێی دێرینی لە Histopathology	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Chemical Pathology	پێویستی بە خزمەتی نیشتەجێی دێرین نیە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Clinical Microbiology	پێویستی بە خزمەتی نیشتەجێی دێرین نیە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Radiology & Medical Imaging	(٢) دوو ساڵ نیشتەجێی دێرینی تیشک و سۆنار یاخود (٢) دوو ساڵ خولی تیشک و سۆنار (دورة تدريب الاشعة)	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Radiation Oncology	(١) یەک ساڵ نیشتەجێی دێرینی چارەسەرکردنی شێرپەنجە بە تیشک	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە

مەرجە تایبەتەکانی پێشکەشکردن بۆ خوێندن و ڕاهێنان		
پسپۆڕیەکان	مەرجی خوێندن بۆ پسپۆڕی گشتی (Track I)	مەرجی خوێندن بۆ پسپۆڕی وورد (Track II) و فیلۆشیپ (Fellowship)
Woman Imaging Fellowship	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی لە (Radiology) ماوەی ڕاهێنان: (٢) دوو ساڵ فیلۆشیپ
Musculoskeletal Radiology	ئەم پسپۆڕیە (Track I)ی نیە	هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی لە (Radiology) ماوەی ڕاهێنان: (٢) دوو ساڵ فیلۆشیپ
Community Medicine	پێویستی بە خزمەتی نیشتەجێی دێرین نیە، تەنها پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Health Administration	پێویستی بە خزمەتی نیشتەجێی دێرین نیە، تەنها پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Infectious Disease Control	پێویستی بە خزمەتی نیشتەجێی دێرین نیە، تەنها پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە
Dental Public Health	پێویستی بە خزمەتی نیشتەجێی دێرین نیە، تەنها پێویستی بە ماوەی پلەبەندی هەیە	ئەم پسپۆڕیە (Track II)ی نیە

پسپۆڕی گشتی (Track I): پسپۆڕی گشتی هەڵگرانی بڕوانامەی (بەکالۆریۆس، دبلۆمی باڵا، ماستەر، دکتۆرا) دەتوانن پێشکەشی ئەم بەشانە بکەن.

پسپۆڕی وورد (Track II): تەنها هەڵگرانی بڕوانامەی بۆردی پزیشکی دەتوانن پێشکەشی ئەم بەشانە بکەن.

فیلۆشیپ (Fellowship): تەنها هەڵگرانی بڕوانامەی (بۆردی پزیشکی) دەتوانن پێشکەشی ئەم بەشانە بکەن.

تێبینی/

١- ئەو پێشکەشکارانەی کە پێشکەشی پسپۆڕییەکانی (پێست و نەشتەرگەری جوانکاری) دەکەن و خزمەتی نیشتەجێی دێرینیان لە (٢) دوو ساڵ کەمترە، ئەوا پێویستە بەڵێننامەی یاسایی لە شوێنی کارکردنی خۆیان واژوو بکات کە دوای تەواوکردنی خوێندنی بۆرد بۆ ماوەی (٥) پێنج ساڵ لە دەرەوەی شار کار بکەن کە لە (خاڵی ٦/ماددەی ٢)ی ئەم ڕێنماییە ئاماژەی پێکراوە.

٢- دەرچووی کۆلێژەکانی (پزیشکی گشتی، ددان و دەرمانسازی) دەتوانن پێشکەشی خوێندن و ڕاهێنان بکەن لە پسپۆڕی (کارگێڕی تەندروستی -Health Administration).

٣- هەڵگری بڕوانامەکانی (MRCP,MRCS,FRCP,FRCS) بە هاوتای بۆرد هەژمار ناکرێت، تەنها ئەو بڕوانامانە هەژمار دەکرێن کە لە لایەن وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی هەرێمی کوردستان یەکسانکردنی بڕوانامەی بۆ کراوە لەسەر بنەمای (CCT).

٤- هەڵگرانی بڕوانامەکانی (بۆردی پزیشکی، ماستەر، دبلۆمی باڵای دوو ساڵ، دبلۆمی باڵای یەک ساڵ) دوای دوو ساڵ لە بەدەست هێنانی بڕوانامەکەیان دەتوانن پێشکەشی خوێندن و ڕاهێنان بکەن لەم پسپۆڕییانەی سەرەوە.

ماددەی (٣): تاقیکردنەوەی توانستی زانستی:

١- تاقیکردنەوەی توانستی زانستی بە شێوەیەکی ستانداردی ناوەندی ئەنجام دەدرێت کە پرسیار و هەڵەچنینی پەڕاوی تاقیکردنەوەکان لە لایەن لیژنەیەکی پسپۆڕ لە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی ئامادە دەکرێت و ئەنجام دەدرێت.

٢- پێشکەشکار مەرجە لە تاقیکردنەوەی توانستی زانستی دەربچێت و پێویستە بە لایەنی کەم (٥٠) پەنجا نمرە لەسەر (١٠٠) سەد نمرەی تەرخانکراو بۆ تاقیکردنەوە بەدەست بهێنێت، بە پێچەوانەوە مافی بەشداریکردنی پێشبرکێی نامێنێت.

٣- تاقیکردنەوەی توانستی زانستی تەنها بە شێوازی تیۆری ئەنجام دەدرێت.

٤- بۆ تاقیکردنەوەی توانستی زانستی مامەڵە لەگەڵ نمرەی بەدەستهاتوو دەکرێت، واتە نمرەکان نزیکردنەوە (جبر-Rounding) ناکرێن و کێرڤ نادرێت.

٥- پێویستە لیژنەیەکی زانستی تایبەت سەرپەرشتی تاقیکردنەوەکان بکات پاڵپشت بە ڕێنماییەکان.

٦- لەگەڵ پێشکەشکردنی پرسیارەکانی تاقیکردنەوەی توانستی زانستی لە لایەن مامۆستایانی پسپۆر، پێویستە وەڵامی نمونەیی پرسیارەکان پێشکەش بە لیژنەی تاقیکردنەوەکان بکرێت.

ماددەی (٤): ڕێکخستنی پێشبڕکێ لە نێوان پێشکەشکاران و پێوەرەکانی سیستمی ڕیزبەندی بەپێی ڕێژەی خاڵ:

شێوازی وەرگرتن و پێوەرەکانی پێشبرکێ لە نێوان پێشکەشکاران بەم شێوەی خوارەوە دەبێت:

١- نمرەی بڕوانامەی بەکالۆریۆس، ڕێژەی (٣٠٪)ی بۆ تەرخان دەکرێت.

٢- نمرەی تاقیکردنەوەی توانستی زانستی، ڕێژەی (٧٠٪)ی بۆ تەرخان دەکرێت.

تێبینی:

أ- بۆ هەڵگرانی بڕوانامەی ماستەر و دبلۆمی باڵای دوو ساڵەی پزیشکی، (٤) چوار نمرەی وەکو خاڵیان پێدەدرێت بۆ مەبەستی بەشداریکردنی لە پێشبرکێ.

ب- بۆ هەڵگرانی بڕوانامەی دبلۆمی باڵای یەک ساڵەی پزیشکی، (٢) دوو نمرەی وەکو خاڵیان پێ دەدرێت بۆمەبەستی بەشداریکردنی لە پێشبرکێ.

ج- بۆ هەر ساڵێکی نیشتەجێی دێرین، (٢) دوو نمرەی وەکو خاڵیان پێ دەدرێت بۆ مەبەستی بەشداریکردنی لە پێشبرکێ، بە مەرجێک لە (٢) دوو ساڵ زیاتر نەبێت.

د- بۆ هەر ساڵێکی خزمەت پاش پسپۆری یاخود نیشتەجێی دێرین (١) یەک نمرەی وەکو خاڵ پێ دەدرێت بۆمەبەستی بەشداریکردنی لە پێشبرکێ، بە مەرجێک لە (٢) دوو ساڵ زیاتر نەبێت.

ه- لە پسپۆری وورد و Fellowship، تاقیکردنەوە لەسەر (١٠٠) نمرە ئەنجام دەدرێت و نمرەی بەدەستهاتوو دەبێتە نمرەی پێشبرکێ بۆ خاڵبەندی.

ماددەی (٥): بەڵگەنامە پێویستیەکان:

١- دروستکردنی هەژماری تایبەت و پرکردنەوەی فۆڕمی پێشکەشکردن لە وێبسایتی فەرمی بۆردی کوردستانی.

٢- نووسراوی لاری نەبوون و دوایین پوختەی ڕاژە لە شوێنی کارکردنی ئێستای پێشکەشکار لەسەر ئاستی وەزارەتی تەندروستی و وەزارەتی پێشمەرگە.

تێبینی/ سەبارەت بە پێشکەشکردن بۆ دام و دەزگاکانی سەر بە وەزارەتی خوێندنی باڵا لەسەر ئاستی سەرۆکایەتی زانکۆ دەبێت.

٣- بڕوانامەی بە نمرەی بەکالۆریۆس بە زمانی ئینگلیزی (وێنەی رەسەن).
٤- بڕوانامەی دەرچوون بۆ هەڵگرانی (بڕوانامەکانی دبلۆمی باڵا و ماستەر و دکتۆرا و بۆڕدی پزیشکی) ئەگەر هەبێت بە شێوەی رەسەن.
٥- وێنەی رەنگاورەنگی (کارتی زانیاری) و (کارتی نیشتمانی) یاخود (پاسپۆرت).
٦- پسولەی ژمێریاری پێشکەشکردن.
٧- ئەو پێشکەشکارانەی کە دانەمەزراون پێشکەشی خوێندن و ڕاهێنان دەکەن، پێویستە لە ماوەی پرۆسەی پێشکەشکردن، بەڵێنامەی یاسایی لە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆرایەتیەکانی پزیشکی واژوو بکات کە لە بۆردی پزیشکی لە ناوەوە و دەرەوەی وڵات وەرنەگیراوە. بە پێچەوانەوە رێکاری یاسایی دەگیرێتەبەر.
٨- بڕوانامەی توانستی زمانی ئینگلیزی (ئەگەر هەبێت) (وێنەی رەسەن).

ماددەی (٦): مەرج و پێداویستیەکانی کردنەوەی خوێندن و ڕاهێنان ی بۆڕدی پزیشکی:

١- بۆ خوێندن و ڕاهێنان ی بۆڕدی پزیشکی لە هەر پسپۆرییەک، مەرجە بە لایەنی کەم (٣) سێ هەڵگری (بڕوانامەی دکتۆرا یان بۆردی پزیشکی) دابین بکرێت کە پلەی زانستیان لە پرۆفیسۆری یاریدەدەری کەمتر نەبێت و پسپۆڕیان لە هەمان بواری خوێندن و ڕاهێنان ەکە بێت، لەم بارەیەوە پێویستە ئەو ستافە کە لە پسپۆرییەکی دیاریکراون دووبارە نەبنەوە لە پسپۆرییەکی تر، بە پێچەوانەوە پلانی خوێندن و ڕاهێنان لەو پسپۆرییانەی کە ستافی زانستی دەستەبەر نەکراوە پەسەند ناکرێت و خوێندنەکە ناکرێتەوە.
٢- بۆ خوێندن و ڕاهێنانی بۆڕدی پزیشکی لە هەر پسپۆرییەک، پێویستە ژێرخانی زانستی و ئەکادیمی و کارگێری و کەرەستە و ئامێر و تاقیگەی پزیشکی لە نەخۆشخانەکان بە شێوەیەکی ستاندارد بۆ وەرگیراوەکان لە لایەن ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆرییە پزیشکیەکان بە هەماهەنگی لەگەڵ لایەنە پەیوەندیدارەکان دابین بکرێت.
٣- سەبارەت بەو پسپۆرییانەی کە بۆ یەکەم جار خوێندن و ڕاهێنانی بۆردی پزیشکی دەکەنەوە و مەرجەکانی (١ و ٢)ی سەرەوەیان تێدایە، پێویستە پرۆپۆزەڵی کردنەوەی خوێندنەکە لە لایەن (وەزارەتمان/دەزگای سەرپەرشتی و دڵنیایی جۆری) پەسەند بکرێت.

ماددەی (٧): پلان و ژمارەی کورسییەکانی خوێندن و ڕاهێنان :

ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆرایەتیەکانی پزیشکی هەڵدەستێت بە ئامادەکردنی پلانی وەرگرتن بەپێی یاسا و ڕێنماییە کارپێکراوەکان، بە پێی پێداویستی راستەقینەی دامووەزگاکانی تەندروستی لە هەرێمی کوردستان بە رەچاوکردنی هەبوونی ستافی ئەکادیمی و ژێرخانی سەنتەرەکانی خوێندن و ڕاهێنان و پزیشکی و دەستەبەرکردنی سەرجەم پێداویستیەکانی زانستی و پاشان لە لایەن (وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی/ فەرمانگەی توێژینەوە و پەرەپێدان/ بەرێوەبەرایەتی خوێندنی باڵا) پلان و ژمارەی کورسییەکان دوای دیراسەتکردن بە واژووی وەزیری خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی پەسەند دەکرێت، دوای تەواوبوونی پرۆسەی پێشکەشکردن و ئەنجامدانی تاقیکردنەوەی توانستی

زانستی، ئەنجامی بەرایی و کۆتایی پێشکەشکاران بۆ (وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی/ فەرمانگەی توێژینەوە و پەرەپێدان/ بەڕێوەبەرایەتی خوێندنی باڵا) ڕەوانە دەکرێت بە مەبەستی ووردبینیکردن و پەسەندکردنی ئەنجامی بەرایی و کۆتایی وەرگیراوان لە لایەن وەزیری خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی، پلان و ژمارەی کورسیەکانی خوێندن و ڕاهێنان بەم شێوەیەی خوارەوە دەبێت:

١- **کورسی بە شێوازی خۆڕایی:** ئەو پێشکەشکارانەی مافیان هەیە پێشکەشی ئەم جۆرە کورسیە بکەن لە نێوان خۆیان پێشبرکێ لەسەر کورسیەکان دەکەن، هەروەها پێشکەشکردن لەسەر ژمارەی کورسیە گشتیەکان بە شێوازی خۆرایی بە شێوەی سەرتاسەری بە پێی پلان دەبێت و ئەو پێشکەشکارەی بەرزترین خاڵی بەدەستهێنا بەپێی پلان وەردەگیرێت و مافی خوێندنی دەبێت.

٢- **کورسی بە شێوازی پاراڵێل:** ئەو پێشکەشکارانەی مافیان هەیە پێشکەشی کورسی پاراڵێل بکەن لە نێوان خۆیان پێشبرکێ لەسەر کورسیەکان دەکەن، هەروەها پێشکەشکردن لەسەر ژمارەی کورسیەکانی پاراڵێل بەشێوەی سەرتاسەری بە پێی پلان دەبێت و ئەو پێشکەشکارەی بەرزترین خاڵی بەدەستهێنا بەپێی پلان وەردەگیرێت و مافی خوێندنی دەبێت.

تێبینی:

أ- کورسی خوێندن بۆ پلانی بنەڕەتی وەرگرتن لە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی کە لە لایەن وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی پەسەند کراوە، بە هیچ شێوەیەک زیاد ناکرێت و گۆڕانکاری تێدا ناکرێت.

ب- لە پێناو دروستکردنی هەلی یەکسان و دادپەروەری و شەفافیەت، کورسی خوێندن بۆ هیچ وەزارەت و دامەزراوەیەکی حکومی و تایبەت تەرخان ناکرێت، بەڵکو پێشکەشکردن بە شێوەی سەرتاسەری لەسەر کورسیەکان بە پێی پلانی پەسەندکراو لەسەر بنەمای پێشبرکێ و خاڵبەندی دەبێت.

ج- لە پێناو بەدیهێنانی شەفافیەت لە پرۆسەی پێشکەشکردن، پێویستە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی پلان و ژمارەی کورسی پەسەندکراو بە شێوەیەکی فەرمی ڕابگەیەنێت تاوەکو خوازیاران ئاگاداری وردەکاری ژمارەی کورسیەکان بن.

د- پێویستە خوازیار لە کاتی پێشکەشکردن تەنها یەک شێوازی کورسی بە پێی پلانی پەسەندکراو هەڵبژێرێت، واتە نابێت پێشکەشی دوو شێوازی کورسی خوێندن بکات وەکو کورسی بەخۆرایی و پاراڵێل.

ه- کەس و کاری پلە (١) یەک وەکو (کچ، و کوڕ، و هاوسەر)ی شەهیدانی سەنگەر و جینۆسایدی هەرێمی کوردستان و هەروەها زیندانی کراو و گیراوی سیاسی هەرێمی کوردستان (ئەوانەی مینحەی مانگانە وەردەگرن) خۆی یان یەکێک لە منداڵەکانی بۆ تەنها یەکجار، ئەگەر هاتوو لە خوێندن و ڕاهێنانی بۆردی پزیشکی بەپێی مەرجەکانی هاتوو لەم ڕێنماییە لەسەر کورسی پاراڵێل وەربگیرێن، پێویستە نووسراوی پشتگیری بە واژووی وەزیری شەهیدان و ئەنفالکراوانی هەرێمی کوردستان دوای پەسەندکردنی لە لایەن وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی، ڕادەستی بەڕێوەبەرایەتی تۆماری ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی بکەن لە ماوەی پرۆسەی پێشەشکردن هاوپێچ بکەن کە تیایدا

ئاماژە بدرێت کە وەزارەتی ناوبراو کرێی خوێندن لە ئەستۆ دەگرن بەپێی ناوەڕۆکی ڕێنمایی دارایی ژمارە (٢٣)ی ساڵی ٢٠٢٠ی وەزارەتی دارایی و ئابووری هەرێمی کوردستان، تەنها کرێی خوێندنیان لێ وەرناگیرێت و بەڵکو لایەنی دارایی کرێی خوێندنی ساڵانەی ناوبراوان، بەپێی ناوەڕۆکی ڕێنمایی ئاماژەپێکراو لەسەرەوە لەسەر ئەستۆی وەزارەتی شەهیدان و ئەنفالکراوان دەبێت.

ماددەی (٨): لایەنی دارایی خوێندن و ڕاهێنان :

١- بۆ ئەو پێشکەشکارانەی لەسەر کورسیە گشتیەکان بە شێوازی خۆرایی وەردەگیردرێن، ئەوا گشت تێچووی خوێندن و ڕاهێنان لەسەر ئەستۆی ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی دەبێت.

٢- ئەو پێشکەشکارانەی لەسەر کورسی پاراڵێل وەردەگیرێن، تەواوی تێچووی خوێندن و ڕاهێنان لەسەر ئەستۆی خۆیان دەبێت.

٣- کرێی خوێندن بە شێوازی پاراڵێل لە لایەن ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی پێشنیار دەکرێت بۆ وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی و دوای دیراسەتکردنی لە لایەن فەرمانگەی کارگێری و دارایی بە واژوی وەزیر پەسەند دەکرێت و کاری پێدەکرێت.

ماددەی (٩): ناوەڕۆکی پرۆگرامی خوێندن و ڕاهێنان :

ناوەڕۆکی پرۆگرامی خوێندن و ڕاهێنان لە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی بە ڕێنمایی تەواوکاری دەردەچێت.

ماددەی (١٠): حوکمە گشتییەکان:

١- مەرجە پێشکەشکار دەرچووی یەکێک لە زانکۆ باوەڕپێکراوەکان بێت کە لە لایەن وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی هەرێمی کوردستانی-عێراق دانپێدانراو بێت یان یەکسانکردنی بڕوانامەی بۆ کرابێت.

٢- مۆڵەتی خوێندن بۆ پزیشکان و کارمەندانی دامەزراو بە شێوەی میلاکی هەمیشەیی لە یەکێک لە دام و دەزگاکانی حکومی لە هەرێمی کوردستان و عێراق کە شایستەی مۆڵەتی خوێندن دەبن بەپێی یاسا و پەیڕەو و ڕێنماییە بەرکارەکانی تایبەت بە پێدانی مۆڵەتی خوێندن لە هەرێمی کوردستان، لەکاتی درێژەدان بە خوێندن و ڕاهێنانی بۆڕدی پزیشکی لە (پسپۆڕی گشتی Track I) لە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی، شێوازەکەی بەم شێوەیەی خوارەوە دەبێت:

أ- مۆڵەتی خوێندن بۆ درێژەدان بە خوێندنی بۆڕدی پزیشکی بە شێوەی خۆتەرخانکردنی تەواو (التفرغ التام) دەبێت.

ب- تەنها پێشکەشکارانی هەڵگری بڕوانامەی ماستەری خاوەن نازناوی زانستی هەمیشەیی کە ئەندامی دەستەی وانەوتنەوەن و لەسەر میلاکی دامەزراوەکانی وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستین، ئەوا شێوازی مۆڵەتەکەیان بۆ خوێندنی دکتۆرا بە شێوەی خۆتەرخانکردنی نیمچەیی (التفرغ الجزئي) دەبێت بەپێی بڕگەی (١٢) لە ماددەی (٧) لە یاسای ڕاژەی زانکۆیی ژمارە (٢٣)ی ساڵی ٢٠٠٨ی بەرکار لە هەرێمی کوردستان.

٣- هەڵگرانی بڕوانامەی بۆڕدی پزیشکی لەکاتی درێژەدان بە خوێندن و ڕاهێنانی بۆڕدی پزیشکی لە پسپۆڕی وورد (Track II) و فیلۆشیپ (Fellowship) لە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی، شێوازی پێدانی مۆڵەتی خوێندنەکەیان بەم شێوەیەی خوارەوە دەبێت:

أ- هەڵگرانی خاوەن نازناوی زانستی هەمیشەیی کە ئەندامی دەستەی وانەوتنەوەن و لەسەر میلاکی دامەزراوەکانی وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستین، شێوازی پێدانی مۆڵەتی خوێندن بەشێوەی خۆتەرخانکردنی نیمچەیی (التفرغ الجزئي) دەبێت.

ب- ئەگەر پێشکەشکار هەڵگری نازناوی زانستی هەمیشەیی نەبێت، ئەوا شێوازی پێدانی مۆڵەتی خوێندن بەشێوەی خۆتەرخانکردنی تەواو (التفرغ التام) دەبێت.

ج- دوای بەدەستهێنانی بڕوانامە، هیچ شایستەیەکی دارایی بۆ بڕوانامەی بۆڕدی پزیشکی لە پسپۆڕی وورد (Track II) و فیلۆشیپ (Fellowship) خەرج ناکرێت.

٤- وەرگیراو پێش دەستپێکردن بە خوێندن و ڕاهێنان ، پێویستە وێنەیەک لە فەرمانی مۆڵەتی خوێندن بەپێی یاسا و پەیڕەو و ڕێنماییە کارپێکراوەکان لەگەڵ وێنەیەک لە فەرمانی کارگێری دەستلەکارهەڵگرتن لە شوێنی کارەکەی پێشکەش بە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی بکات، بە پێچەوانەوە ناتوانێت دەست بە خوێندن و ڕاهێنان بکات وراستەوخۆ فەرمانی وەرگیرانەکەی هەڵدەوەشێتەوە لە ماوەی (٣) سێ ڕۆژ.

٥- هیچ مامەڵەیەکی پێشکەشکردن وەرناگیرێت، ئەگەر پێشکەشکار سەرجەم دۆکیۆمێنتەکانی تەواو نەبێت تاوەکو دوایین ڕێکەوتی پێشکەشکردن، بە پێچەوانەوە پێشکەشکار مافی بەشداربوونی لە تاقیکردنەوەی توانستی زانستی نابێت، ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی لیژنەیەک پێکدەهێنێت بۆ وردبینی کردنی دۆکیۆمێنتەکان و دیاریکردنی لیستی ئەو پێشکەشکارانەی کە مافی تاقیکردنەوەیان هەیە، هەروەها وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی/فەرمانگەی توێژینەوە و پەرەپێدان/بەڕێوەبەرایەتی خوێندنی باڵا مافی چاودێری و وردبینی پرۆسەی پێشکەشکردن و وەرگرتنی هەیە.

٦- لە کاتی پێشکەشکردنی هەر دۆکیومێنتێکی نادروست لە لایەن خوازیار بۆ مەبەستی پێشکەشکردن و وەرگیران لە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی، ئەوا ڕاستەوخۆ فەرمانی سڕینەوەی ناوی لە لایەن ئەنجومەنەوە بۆ دەردەکرێت و ڕێکاری یاسایی بەرامبەر دەگیرێتەبەر و ڕەوانەی دادگا دەکرێت.

٧- پاڵپشت بە پەیڕەوی ژمارە (١١)ی ساڵی ٢٠٢١ی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران تایبەت بە پێدانی مۆڵەتی خوێندن لە هەرێمی کوردستان و ڕێنمایی ژمارە (٥)ی ساڵی ٢٠٢١ی مۆڵەتی خوێندن لە هەرێمی کوردستان، وەزیر و ئەوانەی کە لەم پلەیەدان و ئەندامانی پەرلەمان و ئەنجومەنی پارێزگاکان و سەرۆکی یەکە کارگێرییەکان و سەرجەم فەرمانبەرانی خاوەن پلەی (باڵا/أ) و پلەی (باڵا/ب)، تاوەکو لەو پلەیەدان، ناتوانن پێشکەشی خوێندن و ڕاهێنانی بۆڕدی پزیشکی بکەن.

٨- ئەو کاندیدانەی بەپێی پڕۆگرامی تواناسازی مرۆیی یان بە هەر شێوازێکی تر وەکو (بعثات) و (زمالات) و (خوێندن لەسەر خەرجی تایبەتی خۆی) و (مۆڵەتی خوێندن) بۆ دەرەوەی وولات نێردراون، خوێندنیان تەواو نەکردووە بە هۆکاری جیا جیا، یان بە هەمان شێوە لە ناوەوەی وڵات خوێندنیان تەواو نەکردووە و سڕینەوەی ناو (ترقین قید) کراون یان هەڵوەشاندنەوەی وەرگرتن لە خوێندنیان بۆ دەکراوە بە هۆکاری جیا جیا، راستەوخۆ مافی پێشکەشکردنیان بە (شێوازی پاراڵێل) پێدەدرێت،بەڵام پێویستە لە سەرەتاوە بەپێی ناوەڕۆکی ئەم رێنماییە پێشکەشی خوێندن و ڕاهێنان بکاتەوە، نەوەک لەو قوناغەوە دەست بە خوێندن بکات کە سڕینەوەی ناو یان هەڵوەشاندنەوەی وەرگرتنی بۆ کراوە.

ماددەی (١١):

کار بە ڕێنماییەکانی ژمارە (٧)ی ساڵی ٢٠٢٤ و ژمارە (٨)ی ساڵی ٢٠٢٣ و ژمارە (١)ی ساڵی ٢٠٢٢ هیچ ڕێنمایی و گشتاندن و فەرمانی وەزاری و نووسراو و بڕیارێکی پێشووتر لەبارەی خوێندنی باڵا ناکرێت کە پێچەوانەی حوکمەکانی ئەم ڕێنماییە بێت، و ئەو قوتابی/خویندکارانەی کە پێشووتر وەرگیراون و لە ئیستادا بەردەوامن لە خویندن، ئەوا بەپێی رێنمایی و گشتاندن و فەرمانی وەزاری و نووسراوەکانی پێشوو لە خوێندن بەردەوام دەبن و مامەڵەیان لەگەڵ دەکرێت.

ماددەی (١٢):

ئەم ڕێنماییە لە دوای بڵاوکردنەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقایعی کوردستان) کاری پێدەکرێت.

هۆیەکانی دەرچوون

لە پێناو بەرژەوەندی گشتی و بە مەبەستی رێکخستنی مەرج و رێکارەکانی پێشکەشکردن و شێوازی پێشبرکێ و بەدیهێنانی هەلی یەکسان و دادپەروەری و شەفافیەت لە پرۆسەی پێشکەشکردن و وەرگرتن لە ئەنجومەنی باڵای کوردستان بۆ پسپۆڕایەتیەکانی پزیشکی، لەگەڵ بەرزکردنەوەی ئاستی خوێندنی بۆڕدی پزیشکی بە ڕەچاوکردنی هاوسەنگی نێوان چەندایەتی و چۆنایەتی خوێندن و ڕاهێنان ، هەروەها دروستکردنی هەلی درێژەدان بە خوێندنی بۆردی پزیشکی و پێگەیاندنی پزیشکی پسپۆڕ بۆ داموودەزگاکانی کەرتی تەندروستی لە هەرێمی کوردستان و عێراق و ناوچەکە. وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی هەرێمی کوردستان ئەم ڕێنماییەی دەرکرد.

د. ئارام محمد قادر
وەزیری خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی